

191 excessu presumptionem habet juris contra se, quod illi penitus resistit, cum illo opponatur, & sic restringit potestatem appellandi, ne fructum consequatur ex eo quod nixus fuit impugnare.

192 Sed melior ac probabilior mihi ratio videtur illa, quoniam confirmatio superioris declarantis non adesse excessum, non est praedictum perpetuum, sed reparabile per iudicium aliud, scilicet per viam gravaminis simplicis, iter caetera gravamina simplicia, & iniustitias factas ab executore in exequendo post perfectam executionem deducendas, & a quibus appellatur, ad defectum revocandi executionem prosequendas, quia licet declaratur non fuisse excessum, non tamen

193 negatur, esse gravamen, & iniustitiam, cum non valeat liquidum argumentum, non est excessus ergo non est gravamen simplex, & iniustitia (ut supra late a n. 76, dixit) quia excessus est gravamen qualificatum & super qualitate cognitio, & appellatio, & declaratio, facta fuit, de qua tantum interim pendente executione, dicitur, & appellari potest, non de simplicibus aliis gravaminibus, a quibus appellans nondum perfecta executione, nec auditur, nec de eius appellatione cognoscitur, sed reservatur in tempore perfecta, & finita executionis, quae tunc non antea examinantur, ad revocandam executionem factam, vel confirmandam, sed de excessu tantum, text. est expressus in l. ab exco. ubi DD. ff. de appell. ibi, ita tamen, ut in causa appellationis reddenda hoc solum quaeratur, an iure interpretatum sit, &c. concordat l. 15. tit. 23. p. 3. & utrobique Doctores, de quo latius infra, a c. seq. prope fin. a n. 38. & c. 14. a n. 207. cum seqq. quibus locis plura adduximus ad propositum.

194 Quod ex eo etiam bene probatur: quoniam quando formatur inquisitio cum aliquam qualitate, quae non probatur, puta, sit inquisitio de vulnere cum cicatrice probatur vulnus, sed non cicatrix, cum tunc non possit sequi condemnatio pro vulnere tantum, sed absolutio ab observatione iudicii, & potest iterum de simplici delicto inquiri denuo; ita probat text. in l. in delictis, §. si detracta, ff. de noxali. ubi Bart. & DD. pro qua doctrina, & ejus conformationem congestit. Prosp. Far. in pract. crim. 10. 1. q. 1. a n. 23. cum multis seqq. plus quinquaginta Doctores antiquos, & modernos dicens se non audere recedere ab hac conclusione, quae non solum communis est, sed magis communis, testantibus pluribus ab eo citatis. Et sic si non constat de excessu, seu qualitate gravaminis, gravamen simplex reservatum remanet, suo loco & tempore deducendum.

195 Et sic succumbenti non pracluditur via, quominus possit alio remedio simplicis gravaminis, & iniustitiae jus suum deducere, nec ei obstat ut iudicata exceptio, quia non est eadem causa, sed omnino diversa, & aliud tunc petitur, aliud, nunc, l. mater, §. si quis auctorem l. & an eadem, §. l. fin. cum aliis, ff. de exceptione rei jud. bonus text. ad propositum, in l. si mater, §. si quis auctorem, juncta gl. magna ff. eod. ac propterea ab excessu unica tantum permittitur appellatio, quare si secundae emissae ab excessu iudex non detulerit, vim nullam facere declarabitur in senatu, quia illi non parat rei iudicatae praedictum.

196 Quod ex eo etiam bene probatur: quoniam quando formatur inquisitio cum aliquam qualitate, quae non probatur, puta, sit inquisitio de vulnere cum cicatrice probatur vulnus, sed non cicatrix, cum tunc non possit sequi condemnatio pro vulnere tantum, sed absolutio ab observatione iudicii, & potest iterum de simplici delicto inquiri denuo; ita probat text. in l. in delictis, §. si detracta, ff. de noxali. ubi Bart. & DD. pro qua doctrina, & ejus conformationem congestit. Prosp. Far. in pract. crim. 10. 1. q. 1. a n. 23. cum multis seqq. plus quinquaginta Doctores antiquos, & modernos dicens se non audere recedere ab hac conclusione, quae non solum communis est, sed magis communis, testantibus pluribus ab eo citatis. Et sic si non constat de excessu, seu qualitate gravaminis, gravamen simplex reservatum remanet, suo loco & tempore deducendum.

197 Exemplo res fiet manifesta, commissa fuit executio sententiae cum fructibus liquidandis secundum suum valorem; ego conquestus sum de executore minus liquidasse fructus, quam erat vetus eorum valor, dixi ipsum excessisse, & ab hoc gravamine, tanquam ab excessu appellavi, iudex cognoscens hoc casu nullum esse excessum ita declaravit, cum intra limites commisionis cognovisset executor: quis me prohibet, postmodum in causa executionis hoc gravamen deducere in vim simplicis gravaminis, & si me gravatum in estimatione censo, inter caeteras iniustitias executionis perfecta executione, hanc prosequi, nullus certe, &

198 comprobatur, numero 200. & sequentibus. (Quid autem est contrarium, quando prius simpliciter appellans egit de simplici gravamine, & iniustitia, & sic omnia qualitate excessus, succumbens; an poterit postea iterum super excessu agere, & in iudicium deducere aliquo ex iis remediis, quae contra excessum superius adscriptis, videbimus, in si. hujus capit.) In nostro autem superiori casu de quo loquimur, exceptio rei iudicatae non potest obstatere semel in excessu succumbenti, ulterius de simplici gravamine executoris agere volenti, prout ulterius comprobatur.

199 Pro quo etiam facit, quod absolutus ex una causa, 200 potest ex alia conventus condemnari, l. 2. §. l. fin. mater, §. eand. ff. de excep. de re jud. ubi qui egit non impleta conditione potest iterum agere post impedimentum, nec obstat ibi exceptio rei jud. & qui facit per iudicem repulsus, quia ineptam proposuerat actionem, iterum agens apta actione non removetur exceptione rei jud. quia cessat causa repulsae, optimè Petr. Surd. conf. 268. n. 29. tom. 2. multa cumulat Tiraq. de retr. lign. §. gl. 7. n. 3. §. 4. & in tr. cessante causa 1. p. n. 21. & n. 232. igitur si ille suppositus simplex gravamen inepte, dicens illud excessum & ante tempus, scilicet durante sententiae executione, & propterea fuerit repulsus, non impeditur postmodum veniente tempore peractae nempe executionis, ut simplex gravamen iterum deducere, & proponere.

201 Et quia ad hoc ut obstat rei iudicatae exceptio, debet concurrere immediata eadem causa agendi, nec sufficit, quod eadem sit, sed mediante aliquo, ut per l. an eadem, §. qui cum parte, de excep. rei jud. ubi gl. in 1. solut. & Raphaël. Cum ibi, tenet Petr. Surd. dec. 106. n. fin. fuit enim actum de gravamine, quatenus excedebat commissionem, & sic excessu mediante, sicque agens de simplici gravamine non immediate eandem causam proponit, & quia exceptio rei iudicatae debet evidenter constare, ad hoc ut obstat, l. si inter me, ff. de re jud. l. quod in diem, §. si rationem, ff. de compensat. per qua iura voluit Paul. de Castro, in conf. 62. col. 2. lib. 4. Petr. Surd. dec. 260. n. 3. Mieres. de major. 4. p. q. 13. n. 88. in noviori impressione.

202 Quod comprobatur, etenim sententia lata in iudicio, in quo duae actiones competunt actori ex eodem facto, si contra eum fertur sententia in una actione, non nocet in alia, Areti. conf. 137. in fi. Card. Tusc. pract. 10. 7. litera S. concl. 126. n. 100. etiam si addit conformitas aliqua cum alia actione diversa, latissime Socin. conf. 18. n. 44. lib. 1. Dec. conf. 96. plenè Castr. conf. 305. lib. 1. plenius Aguid. Bellamer. conf. 18. n. 5. §. 7. Tusc. ubi proximo, & iterum exactè idem Tusc. litera R. conc. 268. n. 12. & 43. tom. 6. quam doctrinam intellige quando plures actiones competunt ex eodem facto, ex diversa tamen causa, & respectibus, quia tunc una electa non tollitur altera: secus quando ex eadem causa, late Petr. Surd. conf. 139. a n. 6 tom. 1. Ant. Gabr. commun. opin. lib. 2. tit. de actionib. concl. 2. lim. 3. n. 17. prout accidit in excessu qui est diversus ab executione, & ejus iniustitia. Unum siquidem supponit defectum potestatis & jurisdictionis, & concludit nullitatem; aliud verò potestatem, & jurisdictionem, seu commissionem supponit, & validitatem actus, seu executionis; concludit tamen in gravamine, & iniustitia, de qua interim pendente executione non potest agi, nec iudex de excessu cognoscens; de iniustitia potest se intromittere (ut n. 192. & seqq. saepe dictum est, praecipue quae dicta sunt cap. seq. ad fin. ubi multa coniecimus quod causa excessus est distincta & separata a causa executionis) ideo iudex ad quem est appellatum a gravamine excessivo, non potest se intromittere in executione, & causa principali, sed an excessus adest, vel non, prout late ibi videre poteris, a n. 38. & seqq. sed an pendente iudicio super excessu currat tempus ad appellandum a simplici gravamine, dixi supra a n. 139. & seqq.

210 Sed stat difficultas an hac conclusio, quod semel tantum non secundo liceat ab excessu appellari, intelligatur respectu unius partis dumtaxat, ac etiam respectu utriusque, ita ut si una appellavit semel ab excessu altera pars non queat, nec semel etiam appellare a sententia secunda contra se lata, revocatoria prioris executoris, in quo iure illud verum esse arbitror, ut hac prohibitio secundo appellandi, intelligatur, respectu unius partis: ita ut quaelibet semel appellare possit, non amplius, & unicuique earum semel appellare permillum sit, siquae duae possunt intervenire appellationes, a qualibet parte unica, quod probatur, quia titulus, ne liceat in una eademque causa tertio provocare, intelligitur ab una parte, nam quaelibet potest interponere duas appellationes, ita ut aliquando quatuor dentur in causa, declarat Bart. in l. uni. in fin. C. ne liter. prov. Card. in clon. fin. de app. Abb. in c. sua nobis de app. & nos exactè supra lib. 3. c. 17. de tribus conformibus, ergo pariter in nostro casu ut prohibitio secundae appellationis intelligatur respectu unius partis, ita ut altera possit etiam semel appellare si secunda revocatoria contra se lata.

211 Et ex hoc fundamento magis nostris terminis infert Decius, in d. c. sua nobis num. 7. de app. quod quando statuto prohibetur, ne liceat secundo, sed semel dumtaxat appellari, potest hoc modo, dari duas appellationes, scilicet a qualibet parte unica: idem etiam affirmat in vers. 49. colum. Socin. in conf. 39. num. 19. volum. 4. & idem dicit Guido Papae in supplicat. in quest. 345. asserens, quod ubi interdicta est bina supplicatio, intelligitur statutum, quando interponitur ab eadem parte, ac secus si quando a diversis, quia utraque potest semel supplicare, quos omnes sequitur referens Petrus Surdus conf. 163. num. 1. 2. & 3. tom. 2. ergo evidenter probatur in nostro casu eadem determinatio, ut utriusque parti semel appellare liceat ab excessu, & non amplius.

212 Et probatur etiam ex eo quod dicit Vestrius in praxi Roma. Curia, lib. 7. c. 2. sub n. 12. quod quae conformes faciunt rem iudicatam in excessu liquidatione, quod probatur in d. Bulla Pil IV. supra adducta; quae disponit ibi, ab excessiva expensarum taxatione semel tantum appellatio committitur, duae sententiae habeant vim trium, &c. Ergo si permittuntur duae conformes, necessario sequi debet, ut permittatur alteri parti alia & unica appellatio, nam potest esse, quod appellans ab excessivo gravamine, in gradu appellationis, excessus reponi mandetur, & sic qualibet pars habet pro se unicam sententiam dumtaxat, si autem duae faciunt hoc casu rem iudicatam, praecise altera pars in cuius favorem exceperat executor, appellet ab hac secunda revocatoria excessus, ut tertia sive confirmet primam, sive secundam, duas conformes faciat, & sic in duabus sententiis conformibus possunt dari duae appellationes, & tres sententiae quemadmodum in casu l. uni. & rubr. C. ne liceat tertio provocare, & c. l. de sent. & re jud. quia possunt dari quatuor appellationes & quinque sententiae, ut late nos diximus supra lib. 3. c. de appell. a tribus conformibus, c. 16.

213 Pro quo facit etiam, quod dicit Specular. in titul. de appell. §. quoties in fin. n. 6. vers. item licet regulariter, l. 2. fol. 193. quod cum a sententia Episcopi semel tantum liceat appellare, & non bis, si huiusmodi sententia fuit confirmata a iudice appellationis, non licebit tunc ulterius appellare: ergo requiritur quod confirmetur prima, & sic quod appellans habeat contra se duas conformes, ut ulterius in causa non appelletur, ut secus sit, quando non confirmatur prima; quia tunc requiritur, ut ab ea appellet pars altera, ut adesse possint duae conformes.

214 Pro quo bene facit, adducta a Petro Surdo, doctrina, ubi proxime a. conf. 163. n. 12. facit etiam eleganter, quod

215 dixit Socin. in d. conf. 39. n. 14. l. 4. quod statutum disponens non posse, in aliqua causa nisi semel appellari, 217 debeat intelligi, ut ab eadem parte non possit bis appellari, sed solum semel, secus est quoad utramque partem, quia poterit bis appellari, cum utriusque semel liceat, quod per diversum modum d. n. 14. declarat, nempe praefatum statutum intelligi debere, quando sententia lata in causa appellationis fuerit confirmatoria prima, non autem quando fuit diversa, aut contraria, quod est mirabilis doctrina ad nostrum propositum, Soc. ad idem referens sequitur Scaccia de app. q. 17. lim. 1. n. 43. ad fin.

216 Sed inter has duas appellationes differentiam constituentiam arbitror; ut prior appellatio, scilicet ab executore excedente, habeat effectum suspensivum ex supra probatis, a num. 92. & a n. 222. 144. & 154. ac verò secunda, interposita per alteram partem, si forte superior excessum adfuisse reponendum, declararet licet sit permissa (ut probavimus) non tamen quoad utrumque effectum, quia ea non obstante exequenda est sententia repositionis tanquam revocatoria attentata, & ille favor, qui concurret in permittenda iudiciali appellatione suspensiva ab excessu, idem concurret in eius repositione. Et ratio quae permittit appellationem in casu alius prohibito, verisimile est ipsam non permisisse ratione cessante, & quia prior appellatio interponitur ab excessu, secunda, a repositione eius, & sic cum sumus in executivis, non potest suspendere a nullo gravamine emissa, quod non sit excessus probabiliter, & sic secunda revocatoria excessus exequetur non obstante appellatione, quoniam certi juris est, ut quod de facili fuit concessum, ita de facili est revocandum: gl. in l. minor. in prin. ff. de evict. Alex. conf. 5. l. 2. l. in l. pacto quo poenam, C. de pactis Cuman. conf. 146. col. 2. Roman. conf. 120. & conf. 158. in verbo revocari, citat infinitos, & dicit communem Bald. conf. 193. lib. 3. Rom. conf. 69. viso questionis num. 12. Aguid. Bellame. decif. 664. late Anton. Gabriel. l. 2. communium concl. tit. de citatio. concl. 1. a num. 430. late Peregrin. de fidei commiss. art. 48. & post plurimos Castillo, controuers. jur. lib. 5. cap. 24. a n. 65. & non est novum, ut in nostro jure effectus appellationis claudicat, ut per unam partem ab aliquo gravamine emissa appellatio habeat utrumque effectum, & a secunda revocatoria per alteram partem interposita, unum tantum, vel e converso quoniam specialitas rationis, favoris, & privilegii, & interdum odii, quae per sepe variatur, diversimode operatur, ut latius est videre ex iis quae supra adduximus, lib. 3. n. 11. 26. 49. & 75. cum seqq. c. 4. per totum. de appellatione a secunda revocatoria, & sic concludere poteris, appellationi interiectae a revocatoria, & declaratoria excessus commissionis lata in favorem prioris appellantis ab illo, si non deferatur, vim nullam fieri, declarabitur in senatu, causamque iterum sibi remittendam, ut ad executionem ejus queat devenire, quoniam etiam isti adversus quem fertur revocatoria, semel appellare, pariter permittatur, ut dictum est, quoad devolutivum intelligi, non etiam quoad suspensivum, quod verum arbitror, ex disparitate rationis.

217 Ex haecenus adductis in discursu hujus c. in illam incidimus difficultatem, in qua nonnullos doctos viros lapsos vidi: an ad revocationem seu repositionem excessus sit necessaria appellatio, in quo regulariter necessarium non esse, affirmandum est, siquidem late dissolvimus, tria esse descripta remedia pro excessus repositione, nullitas, querela, & appellatio, sicut in caeteris actibus judicialibus, & extrajudicialibus, qui possunt revocari per viam juris, seu iustitiae, aut iniustitiae, scilicet, per remedia ordinaria actione contractus, seu appellationis (singula singulis applicata) adeo ut interim, dum disceptatur super uno remedio, scilicet, nullitatis

nullitatis proposita contra sententiam, non currant tempora ad appellandum, ut latius supra diximus hoc capite a n. 130. itaque utro velit pars remedio uti, liberè poterit, uberius tamen in hoc casu erit appellationis, ut statim probabimus.

- 224 Et quod ad repositionem excessus, appellatio regulariter non sit de necessitate proponenda, indissolubili probatur fundamento de necessitate: etenim, & essentia appellationis est, de minore ad majorem provocare, cap. anteriorum 2. q. 6. l. 1. §. si quis in appellat. ff. de app. adeo ut appellatio interposita à majori iudice ad minorem, vitetur ipso jure, adeo ut consuetudine non id introduci potest, ut ex Nicell Card. Jacob. Fel. Marant. Rebuff. Decio Mandos Marchel. & aliis pluribus resolvit & prosequitur latè Sc. tr. de app. q. 2. n. 5. cum seqq. & supra à n. 1. sed iudex ordinarius, qui in causa delegata minor est Principis delegato, c. sane 11. de off. deleg. cap. pastor, de offic. at ordinarius potest omni jure reponere, & revocare excessum gestum per eundem delegatum Principis, prout latius infra probabimus hac 4. q. c. 4. per totum. ergo de primo ad ultimum fatendum est, ut ad repositionem excessus non sit necessaria appellatio, sed aliter per viam querelæ & nullitatis possit reponi, ut dictum est.

Unum tamen erit animadvertendum, quod licet non sit necesse appellare ab excessu, quia est nullitas, tamen utilius erit in hoc articulo appellationem ab eo interponere ad hunc effectum, ut executor ulterius de facto non procedat ad excessum actualem executionem, quam doctrinam mirabilem tradidere Hostiensium referens sequitur Abbas Panorm. in c. quoad consultationem, n. 26. quem vide, quia mirabiliter loquitur, & Anton. de Butr. ibi n. 25. de re iudicata, sequitur Casar. Contard, in l. unica, limit. 19. ratione excessus, n. 38. 39. & 40. C. si de mom. poss. & per Abb. idem firmat Vincencius Caroc. in tract. de exceptione exceptione 44. num. 93. prope fin.

- 230 Et ratio est evidens, etenim nullitas de per se, & simpliciter proposita, sive principaliter, sive incidenter & per viam exceptionis, non operatur sententiæ suspensionem, nec impedit ejus executionem. Rot. dec. 30. alias 280. licet per viam de except. in novis, & post alios Franc. in c. dilecto 63. n. 32. q. 10. Card. Alex. in 66. & in specie n. 72. 73 & 74. de appell. Vant. tract. de null. rubr. quot. & quibus mod. null. & c. sub n. 29. fol. 180. Vitallier de claus. nihil novari appell. pendens. in pr. & n. 1. Casar. Contard. in l. uni. limit. 7. sub n. 17. & 19. C. si de mom. poss. Rebuff. tract. de sent. provis. art. 1. gloss. 9. n. 7. to. 1. hancque communem latè prosequitur, & defendit Lancelotus Robert. de attent. 2. p. c. 17. n. 17. 18. 19. & 20. feqq. & esse veriore, & communiorem testatur ibi num. 32. Scac de app. q. 16. rem. 1. concl. 4. à num. 1. cum feqq. ubi ampliat, & limitat, qui loquuntur in nullitate & querela principaliter, & per viam actionis in iudicium deducta.

- 232 Et quod idem sit, quando proponatur per viam exceptionis & incidenter, probant, Card. Alex. in c. dilecto 63. n. 71. vers. facite ergo regulam negativam, de app. Cornicus conf. 208. in hac consultatione n. 2. vers. sed his non obstantibus, & n. 3. lib. 3. Socin. reg. 121. exceptio nullitatis. Rip. in l. 4. §. condemnatum n. 14. fall. 2. ff. de re iud. fol. 36. & Covarr. in practi. q. c. 25. n. 1. & 2. latè per ampliaciones, & limitationes prosequitur Sc. de app. q. 19. rem. 1. concl. 5. à n. 1. qui n. 23. & feqq. limitat in nullitate notoria, & evidenti ex actis & in nullitate sententiæ irtractabilis, & in nullitate ex defectu jurisdictionis,

- 234 Eiusdem etiam naturæ & effectus est nullitas & excessus per querelam deductus, ut non suspendat, quia idem quod de nullitate diximus, locum habet in querela, ita probat Scaccia de app. q. 19. rem. 3. sub n. 3. ubi etiam reddit rationem, quia paria sunt dicere de nullitate, & adire per viam querelæ, secundum Fel. in c. li-

teris 9. sub n. 5. teclar. 4. vers. & nota de off. & potest. iud. 236 deleg. ita etiam querela eundem effectum operatur, quod supplicatio, quemadmodum ista non suspendit effectum executionis, ita nec querela; latius post alios 236 p. sequitur ipse Sc. ibi n. 30. cum num. 27.

At quando excessus, & nullitas deducitur simul cum appellatione, seu per viam appellationis, tunc indubiè impedit executionem sententiæ. Vantius in tr. de nulli. rub. quot. & quid. mod. nullitas, & c. n. 34. vers. prout etiam, n. 380. Lancel. de attent. 2. p. c. 17. sub lim. 2. n. 28. Cels. Contar. in l. uni. lim. 7. n. 53. vers. cautiùs, & n. 54. C. si de mom. poss. Sc. de app. q. 16. rem. 1. concl. 4. n. 92. qui probant tunc dici attentata, & ut talia esse omnia revocanda Covar. in practi. qq. 24. sub n. 8. vers. sed & verum. Phil. Franc. in c. dilecto sub n. 2. q. 10. de app. qui reddunt rationem, præcipuè Vanti. Sc. Contar. & Lancel. quia nullitas sic proposita assumit vires, & naturam appellationis, ejusque natura vestitur: & quod per viam appellationis deductus excessus suspendat executionem est text. expressus in l. ab executione, ibi, à quo si fuerit appellatum executione suspensa, putamus, & c. quorum appell. non recip. & ex nonnullis Doctoribus probavimus supra hoc eodem c. 3.

Maximè, quia à sententia nulla potest appellari, secundum magis communem receptionem, & magis practicabilem opinionem, ut tenent Innoc. & Joan. Andr. quos refert & sequitur Philip. Franc. in c. dilecto 63. q. 7. sub n. 15. de app. communem dicit Raph. Cum. in l. si expressi. n. 19. ff. de app. Alex. conf. 59. viso tit. sub n. 16. lib. 4. de communi testatur Brededo. tract. de app. p. 1. tit. 12. col. 38. liter. D. vers. contrarium. latè prosequitur eleganterq; Sc. de app. q. 17. limit. 19. per totam. fol. 455. & ex text. in d. c. si expressum, & d. ab executeore, ff. de app. recip. quia non est sublata facultas appellandi, sed necessitas, & de pluribus mirabilibus effectibus hujus appellationis videndus Scaccia, post multos Doctores ubi proximè à num. 8.

Ex quibus quidem evidenter apparet præcisam non esse appellationem ad revocandum excessum, tamen utilius esse, præstantiusque remedium, ut appellatione ab eo ad effectum suspendendi, maximè cum omnino necessaria sit, ad hoc ut possit oppressus per viam violentiæ recurrere ad Senatam Regiam pro delatione, & repositione, cum aliter non possit deficiente præciso, & legitimo fundamendo, ut nos latius sæpe diximus, & superius hoc capite, & quod à sententia seu actu nullo liceat appellari, vide quæ nos latius 3 p. c. 9. à n. 223.

Prædicta tamen nostra resolutio, ut appellatio ab excessu non sit necessaria (cum sit nullitas) fallit in excessu executionis ratione causæ; qui talis est quando excluditur exceptio admittenda, vel admittitur rejicienda (juxta ea, quæ latius diximus hac 4. p. c. 7. à pr.) ut probat Casar. Contard. in repet. l. uni. lim. 19. ratione excessus sub n. 5. C. si de nomen. piff.) quia, si executioni legitimam exceptionem oppositam executor rejiciat, pars omnino debet ab hoc excessu appellare; aliàs transiret in rem iudicatam, quia hujusmodi excessus & rejectio fit contra jus litigatoris, non contra jus constitutionis, & jus publicum; ita eleganter docet, & distinguit Abb. Panormit in d. c. quoad consultationem, n. 24. ad fin. & n. 25. de sent. & re iud. Paul. Castrenf. conf. 288. in pr. lib. 1. quos referens sequitur Cels. Contard. in d. l. uni. d. lim. 19. sub n. 6. Abb. autem ubi supra, bene loquitur videndus.

Hinc etiam est, quod pulchrè dicunt Felin. in c. pastoral. §. quia verò num. 17. vers. executor merito, de offic. deleg. post Abb. in c. de cetero, col. 4. in fin. 5. vers. posses tamen sic distingui, de re iud. quod si fuisset oppositum executioni de nullitate sententiæ patente ex actis, & à rejectione non appellaverit opponens, non poterit postmodum illam iterum opponere, & sibi imputet,

qui tunc non appellavit, sequitur Afflict. in constit. Regni procmio post pralud. n. 52. Gratian. discept. forens. c. 146. num. 8.

- 246 Pro quâ facit ratio, quam reddunt DD. firmantes ordinis omissionem respicientis utilitatem partis dumtaxat, non reddere nullam executionem, sed permittere parti appellationem, ut post alios latè Gratia. discept. forens. c. 353. n. 13. & nos alibi diximus suo loco.
- 247 Faciunt etiam plurimæ doctrinæ adductæ per Hier. Gonz. in reg. de alter gl. 56. à n. 48. usque ad 109. & Gratia. c. 301. à n. 40. qui n. 44. post Aymon. conf. 248. n. 2. 3. & 4. dicens, quod non sufficit opponere, seu contradicere exceptionem oppositam, nisi etiam à receptione per iudicem opponens appellet; pulchrè & latius Fel. in c. inter monasterium sub n. 23. col. 14. vers. tempora tamen usque ad si. de re iud. Aret. in l. naturaliter, §. nihil commune, de aq. poss. ideo per doctrinam hujus limitationis temperanda est omnino regula à nobis supra posita hoc capite, ut excessus executionis sit nullitas, ut non procedat in hoc genere excessus ratione causæ, hoc est, exceptionis non admittæ, quia tunc excipiens omnimodo tenetur appellare.

CAPUT IV.

Pro executoris excessus repositione, & appellationis cognitione, iudex quis competens adeundus, & an ab ordinario Ecclesiastico reponere volente excessum, factum ab executeore Apostolico, seu alterius iudices superioris; appellationi interjectæ haud deferens, an vim faciat?

SUMMARIUM.

- 1 Ab executeore non appellatur nisi claustra & limites commissionis excedat, & tunc nisi semel.
- 2 Ab excessu appellatio ad superiorem mandantem proponenda est.
- 3 Cognitionis an sit excessum à commissione, spectat iudici à quo emanavit commissio.
- 4 Executorialium executor Papa si nudi facti executionem alicui committat, & is excedat, potest de excessu cognoscere.
- 5 Sententiam à se latam si idem iudex exequatur nuntio missi ab eo excedente mandatum, ad iudicem mandantem pro repositione recurrendum est.
- 6 Nuntio exequente prout in mandato, erit recurrendum ad mandatis superiorem, & de ratione.
- 7 A iudice requisito excedente in executione ad quem sit recurrendum & appellandum, remissivè.
- 8 Appellationi à superiore mandante cognoscere de excessu executoris sui non esse deferendum.
- 9 Ab ordinario reponere volente excessum executoris Romana Curia appellationi emissa an sit deferendum?
- 10 Executoris potestas commissionis tenore est circumducta, que tantum valet quantum sonat.
- 11 Executori intelligitur prohibitum omne illud quod claustra commissionis excedit.
- 12 Potestas sententiæ executori commissa certis finibus concluditur.
- 13 Executor superioris in excessum remanet privatus & subiectus correctioni jurisdictionis ordinariæ.
- 14 Executor superioris quantum commissionis limites egreditur, tantum alienos scilicet Ordinari intrat.
- 15 Iudices ordinarii non debent permittere executoribus Principis extra modum exequi & Vassallos ledere.
- 16 Executoribus excedentibus modum executionis resistere licet cuilibet privato.

17 Excedentes claustra & limites virtutis infrant potestatem Demoni.

- 18 Executor Principis licet sit major ordinario, in causa commissæ tamen excedens, privatus reputatur & ordinario inferiori, cui resistere potest & excessum reponere.
- 19 Executori Papa etiam mero excedenti potest Ordinarius resistere & quilibet alius.
- 20 Executori procedenti in negotio sibi specialiter non commissio potest iudex ordinarius & quilibet alius resistere.
- 21 Sub executori Auditoris Camera dato ad exequendum pensionem in partibus, potest Ordinarius resistere & oppressum defendere.
- 22 Executor inordinatè procedens & excedendo dicitur spoliare, qui ut privato resistere licet.
- 23 Iudex inordinatè procedens & extrajudicialiter facit injuriam, & ut privatus convenitur.
- 24 Quod obtinet in iudice incompetente procedente etiam servato juris ordine.
- 25 Et etiamsi competens nulliter non procedat.
- 26 Executeorem excedentem mandatum tanquam superioris inobedientem posse punire ordinarium.
- 27 Contra executoris ministros & tabelliones excedentes salutarium in commissione vel lege taxatum, potest ordinarius procedere ut excessum restituant.
- 28 Executeorem delinquentem extra commissionem indubitatè potest ordinarius incarcerare & punire.
- 29 Suprema Regia tribundia vix permittunt suos ministros etiam excedentes ab ordinariis corripere.
- 30 In iudiciis Ecclesiasticis ordinarius reponi excessum executoris ob maximam difficultatem adeundi superioris.
- 31 Propter difficultatem recurrendi ad superiorem, libet juris rigorem transgredi.
- 32 Ab ordinario volente reponere excessum executoris etiam Apostolica appellationi emissa non esse deferendum.

33 Iudex superior de excessu executionis cognoscens sive per viam querelæ, sive appellationis, non potest se intrromittere in negotio principali, sed an sit excessus, vel non dumtaxat.

- 34 Superior cogniturus de executeore excedente ob non ad missas legitimas exceptiones, non potest cognoscere de causa principali, sed dumtaxat an iure suis rejecta, vel non.
- 35 Iudex superior cogniturus de appellatione à nullitate sententiæ, non potest cognoscere de iustitia aut iniustitia ipsius sententiæ.
- 36 Superior cum non possit nisi super nullitate sententiæ in rem iudicatam transacta adiri, non potest de iniustitia cognoscere, quia nullam acquirit jurisdictionem.
- 37 Super excessu superior aditus non super simplici iniustitia, non poterit de ea cognoscere, cum in libella contenta non sit.
- 38 Excessus est articulus separatus ab executione & executorialibus.
- 39 Commissio super appellatione ab excessu ad illum dumtaxat restringitur, ac etiam omnes ejus clausula suspensivæ & inhibitiæ.
- 40 Excessus contractum guarentigium non tangit, & ideo simplex commissio datur super appellatione ab eo.
- 41 A cuius iudicis facto appelletur est attendendum ut sciatur quis iudex pro repositione excessus & gravaminis sit adeundus.
- 42 A iudice qui sententiam tulit exequente si appellatur erit recurrendum ad ipsius superiorem.
- 43 A nuntio iudicis exequentis adimplente tamen mandatum limitatum, non ad mandantem seu ejus superioris appellatur.
- 44 Nuntius qui exequitur prout in mandato, non est qui gravat